

در قالبی قرمز؛ بررسی انتقادی - تحلیلی گفتمان ایدئولوژی مذهبی

در افسانه «کفش های قرمز» از «هانس کریستین اندرسن»

افروز جهاننیده^۱

چکیده

توجه به مضامین افسانه ها و قصه هایی که مخاطب اصلی آن کودکان و نوجوانان اند، اهمیت بسزایی دارد. گفتمان روایی این قالب ها به دلیل مخاطب اصلی آن حساسیت زاست و می بایست در پرداخت معنا و مضمون، دقت زیادی صورت بگیرد. نویسندگان، خودآگاه یا ناخودآگاه نظرات، باورها، اعتقادات و اندیشه های خود را در اثری که خلق می کنند، دخالت می دهند. ایدئولوژی نیز یکی از این مقوله ها و مفاهیمی است که در هر اثری - حداقل - ردپایی از آن می شود یافت. مبحث اصلی این مقاله، ایدئولوژی مذهبی و دینی (مسیحیت) در افسانه ای از هانس کریستین اندرسن، به نام کفش های قرمز است. اندرسن، در افسانه کفش های قرمز به صورت کاملاً مستقیم و عیان، آنچه از نظر آیین های دینی، فرهنگی و اجتماعی برای دختران نوبالغ پسندیده قلمداد می شود بیان کرده است. گفتمان روایی این افسانه، برپایه استفاده از نماد واستعاره برای گذر کودک دختر از معصومیت به تجربه و به سن تکلیف شرعی و مذهبی رسیدن است، اما با زبانی (واژگان، راوی، پایان بندی و ترتیب ارائه) خشن و آزاردهنده ارائه گردیده است. این نقد و بررسی نشان می دهد: ۱. وجه غالب این افسانه، ایدئولوژی نویسنده نسبت به مسائل دینی و مذهب کلیساست که ساختار قصه را چون خمیرمایه ای تصاحب کرده است، به گونه ای که حذف نموده های این جهان بینی از تنه قصه، چیز دیگری از آن باقی نخواهد گذاشت. ۲. آموزه های مذهبی، اجتماعی و فرهنگی ای که نویسنده به القا آن پرداخته، به جای تأثیرگذاری مثبت، آثار منفی بر مخاطب خواهد داشت، به دلیل ۳. بیان مستقیم، نه بیان تلویحی ایدئولوژی و پندآموزی آشکار، باعث مخالفت مخاطب خواهد شد. **واژگان کلیدی:** ایدئولوژی مذهبی - دینی، ادبیات کودک، کریستین اندرسن، گفتمان روایی.

۱. دانش آموخته کارشناس ارشد زبان و ادبیات فارسی.

In a Red Frame: A Critical Study of the Ideology of Religious

Discourse in the Fairy Tale "The Red Shoes"

By Hans Christian Andersen

Afrooz Jahandideh¹

Abstract

It is very important to pay attention to the themes of fairy tales and stories whose main audience is children and adolescents. The narrative discourse of these formats is sensitive due to its main audience, and great care must be taken in presenting the meaning and content. Writers, consciously or unconsciously, interfere with their opinions, beliefs, convictions, and thoughts in the work they create. Ideology is also one of these categories and concepts that can be found in every work - at least - a trace of it. The main topic of this article is religious ideology and religion (Christianity) in a fairy tale by Hans Christian Andersen, called The Red Shoes. In The Fairy Tale of The Red Shoes, Andersen has expressed in a completely direct and explicit manner what is considered acceptable for adolescent girls in terms of religious, cultural, and social rituals. The narrative discourse of this fable is based on the use of symbols and metaphors to show the girl's transition from innocence to experience and to the age of religious and religious obligation, but it is presented in a harsh and disturbing language (vocabulary, narrator, ending, and presentation order). This critique shows: 1. The dominant aspect of this fable is the author's ideology regarding religious issues and the church's religion, which has taken over the structure of the story like a leaven, in such a way that removing the manifestations of this worldview from the body of the story will leave nothing else. 2. The religious, social, and cultural teachings that the author has tried to instill will have negative effects on the audience instead of having a positive impact, because 3. The direct, not implicit, expression of ideology and explicit teaching will cause opposition from the audience.

Keywords: Religious ideology, Children's literature, Kristian Andersen, Narrative discourse

¹ .MA in Persian Language & Literature; (Corresponding author)

Af.jahandideh@gmail.com